

nogen som helst konjunkturpolitisk anledning til at beskæftige sig med, hvordan det offentlige forbrug udviklede sig. Var det ikke at rette bager for smed, som hr. Søvnald sagde?

Jeg vil sige det på den måde, at problemet er, at det er svært at få både smede og bagere i øjeblikket. Problemet er, at det er svært at få læger, sygeplejersker og pædagoger, og det er svært at få håndværkere til at udføre de offentlige bygge- og renoveringsopgaver, som det bestemt er nødvendigt at få lavet over de næste 3-4 år.

Når vi er nødt til at anskue tingene over en periode og et konjunkturforløb for at se, hvad vi kan udrette, er grunden, at de risici, der er for flaskehalsproblemer og sammenbrændinger i dansk økonomi, skyldes arbejdsmarkedets sammensætning og et pres for at få gjort ting, der ikke er kvalificeret arbejdskraft til at udføre. Det kan være problemet på både det private og det offentlige arbejdsmarked, og hvis vi vil styre økonomien og undgå at ende i grøften, som vi gjorde i 1980'erne, er det netop det, vores opmærksomhed skal være koncentreret om og sådan set ikke betalingsbalancen. Men det, man er nødt til at gøre for at forebygge sammenbrændingen, flaskehalsproblemerne og omkostningsekspllosionerne, er også noget, der hjælper på betalingsbalancen.

Men det er altså ikke det, der er hovedproblemet. Hovedproblemet er et andet, og derfor er vi også nødt til at beskæftige os med, hvor hurtigt det kan gå fremad i den offentlige sektor. Der er nogle fysiske kapacitetsgrænser her, som vi ikke bare kan ophæve med god politisk vilje.

Så må jeg sige, at jeg har aldrig syntes, der er noget som helst overbevisende i den kritik fra oppositionen – hvad enten den kommer fra højre eller venstre – der går i retning af, at det specielt skulle være regeringen, der har udløst behovet for børnepasning, ældreomsorg og bedre kvalitet i sygehusene i Danmark. Der er nogle ganske enkle, let gennemskuelige grunde til, at det behov er til stede.

Den væsentligste er, at den kommunale og amtskommunale økonomi var nulstillet i 10 år under de borgerlige regeringer. Den anden væsentlige grund – især når man kigger på sygehusområdet – er, at vore muligheder for at behandle og helbrede sygdomme er langt større, end de var før. Teknologiuudviklingen har medført, at vi kan klare langt flere ting, og derfor stiger efterspørgslen meget kraftigt af gode og letforståelige grunde.

Den tredje gode grund – specielt når det gælder børnepasning – er, at når vi får forældrene i arbejde, har de brug for at få passet deres børn. Vi har fået forældrene i arbejde, og vi har også fået passet utrolig mange flere børn de sidste 5 år i godt samarbejde med amterne og kommunerne. Der er i dag 130.000 flere pladser end i januar 1993, og jeg tror ikke, der har eksisteret nogen 5-års-periode i Danmarks historie, hvor der hverken i absolutte tal eller procentuelt har været en så kraftig forøgelse af indsatsen. Det er klart, at det har belastet den kommunale økonomi, men den kommunale økonomi er jo også blevet udvidet.

Man vælger enkeltmaer ud, hvor der er problemer, man peger på en likviditet, der er anstrengt, man peger på, at der bliver flere folkeskoleelever, og så siger man: Har regeringen overhovedet ingen situationsfornemmelse? Har den overhovedet ikke sørget for, at kommuner og amter er rustet til at klare lidt flere opgaver end før?

I faste priser er kommuners og amters indtægtsgrundlag forøget med 23 mia. kr. de sidste 4 år – det er også lidt af en kommentar til fru Else Winther Andersens bekymringer om alt det, vi har røvet. Til trods for de påvirkninger, der isoleret set kan påvises som følge af skatte-reform og bruttoskat osv. – en diskussion vi har haft i årevis – er det kommunale skattegrundlag steget, og det har givet halvdel. Den anden halvdel har man skaffet sig ved at forhøje skatteprocenten, så det er altså ikke nogen skrumpende kommunaløkonomi, vi har med at gøre. Men stadig stiger forventningerne – det er jo det, vi oplever overalt i samfundet i disse dage: Jo bedre det går, desto stærkere vokser forventningerne om, at endnu mere skal være muligt endnu hurtigere.

Men jeg vil godt understrege én gang til – også over for fru Gitte Seeberg – at det er ikke regeringen, der har opfundet udgiftspreset på den offentlige service. Når der er et udgiftspres, og når kommuner og amter har gjort så meget de sidste 5 år for at indfri forventningerne, som de har, har det noget at gøre med, at det har været et fælles ønske hos et flertal i befolkningen, et dominerende billede i medierne og et ønske hos stort set alle partier i amtsråd, kommunalbestyrelser og dette Folketing, og det er jo ikke så mærkeligt, at en sådan fællesbestræbelse udkrystalliserer sig i nogle resultater. Men ærligt talt: Jeg kan sådan set ikke se nogen grund til, at man skal skælde regeringen ud for